

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 5. Si quis voluerit voluntatem eius facere, &c. Si non agis quod velit
Deus, hoc unum infame habes quod respondeas, Nolo, non placet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

- nobiscum operatur, omnes sunt lapides sacculi, sunt ipsa pondus & statera. Nam olim pondera erant lapidea & in sacculis circumferebantur: petinde est itaque ac si diceretur, sicut id omne quod Deus operatur, pondus est, seu in mensura & numero & pondere dispositum, ita vult operemur non ex libidine & humano nostro sensu, sed ex Divina regula certoque rebus ac negotiis indico pondere, quale est tempus, locus, & modus, *Ve omnia hæc esse & secundum ordinem fiant in nobis.*
- I. Cor. 14.* Minime dubitas quod quidquid est inordinatum, probari Deo non possit; dubitasne verò quod quidquid est extra tempus, non sit ordinatum? Vide revolve iterum atque iterum quæ cuncta suis distinxit spatiis & temporibus, an si tempus suum non servarent, possent servare suum decus, suum nitorem, suamve illam quam impertiunt hominibus utilitatem? *Tempus est,* inquit, *flendi, & tempus ridendi;* Sit verò aliquis qui flendi tempore rideat, & dum ridendi est tempus, fleat: quid invenustius quid inordinatius? Qui belli tempore pacem sectetur, nonne ignavus censeatur, aut qui tempore pacis, bellum excitet, quid nisi perturbator audiat? Quid silentio pretiosius, quando est scilicet tempus tacendi; nam quando loquendi tempus est: *Va mihi,* dicit Propheta, *quia tacui;* Et Sapiens: *Mala aurea in lectis argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo;* *EX ore autem fatui repro- habitur parabola, non enim dicit illam in tempore suo;* Quasi diceret, & in hoc cognoscetur fatuus quod non loquatur suo tempore; & quidquid

præclari tum loquatur, quasi nullum esset, contemnitur. Adeo refert ad hominis & ad ipsius commendationem operis si quid agat suo tempore, ut inde sapiens vel fatuus indicetur. Sic & paulò ante dixerat: *Sapiens tacebit usque ad tempus; lafcivus autem & imprudens non servabunt tempus.* *Ibid.*

Quamobrem adverte diligenter, & quod de loquela notum est, sic de alia quavis actione generatim hoc ipsum notificat sanctus Gregorius; *Non enim, inquit, vos eadem semper est virtus, quia per momenta temporum sepe merita mutantur actionum; unde fit, ut cum quid bene agimus, plerumque melius ab eius actione esse mus, & laudabilis ad tempus deserat quod in suo tempore laudabiliter mens tenebat. Et nonnullis interjectis: Plerumque enim virtutis cum indiscreto tenetur, admittitur: cumque discretè intermittitur, plus tenetur. Nec mirum si in incorporeis intelligimus quod agi & in corporeis rebus videmus. Ex studio namque arcus distenditur, ut in suo tempore cum utilitate tendatur. Quod si otium relaxationis non accipiet, ferendi virtutem ipsi usum tensionis perdit.* *L. 11. Mor. 1. ad cap. 31.*

Quando autem non aperitè liquet de opportuno tempore, satis est ut quantum ex ratione liquet tempus observemus; nec permittamus Concupiscentiarum de re dubia decernere, sed Rationi iudicium relinquamus, ut discretè monet sanctus Ambrosius: *In omni actu vitæ id cavere debemus, ne rationem nimis animi motus excludat. Sed tenemus Censui locum.* *L. 1. Of. c. 22.*

FERIA QUINTA.
DE VERBIS CHRISTI IN TEMPIO,
ET DE DIVINA VOLUNTATE POTISSIMUM
SPECTANDA IN NOSTRIS
ACTIONIBUS.

Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de Doctrina, utrum ex Deo sit. Joan. 7.

VERITAS PRACTICA.

Si non agis quod velit Deus, hoc unum infame habes, quod respondeas: Nolo, Non placet.

RATIO EST, Quia si non agis quod probè scie esse agendum, quod facile potes, & quod jure

legitimo debes, hoc unum est quod respondeas, nolo.

Sed si non agis quod velit Deus, non id agis quod probè scis esse agendum, quod facile potes, & quod jure legitimo debes.

Ergo hoc unum est quod respondeas, Nolo; Quod quàm sit infame & infandum nonno jam vides?
I. PUN-

I. PUNCTUM.

CUM ad diem festum undique Ierosolymam, a quo in ipsum templum Iudæi convenissent, neque præsens adesset Dominus, ut adesse solebat. *Quærebant eum & dicebant, inquit Evangelista, Vbi est ille? Et murmur multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant quia bonus est. Alij autem dicebant non, sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo propter metum Iudaorum. Iam autem festo medianse, id est quarto infra octavam die, eum festum duraret octo dies, Ascendit Iesus in templum & docebat. Et mirabatur Iudæi dicentes, Quomodo hic literas scit cum non didicerit? Respondit ei Iesus & dixit, Mea doctrina non est mea, sed eius qui misit me. Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscat de doctrina utrum ex Deo sit, an ego à me ipso loquar. Quasi diceret, ut interpretatur sanctus Chrysostomus, si deponeretis omnem pravum affectum, & solam Dei voluntatem scire velletis ac facere, tum facillimè cognosceretis me à Deo venire & loqui, nec difficulter intelligeretis quod vobis loquor. Sed cum inveteratum in me odium, invidia, superbia & aliæ passiones vos præveniant, & totos occupent, non est mirum si nihil apud vos proficio.*

Divinum certè Documentum & cum ad multa, tum ad affectiones regendas, & ad actiones nostras rectissimè dirigendas aptissimum. Quid enim aliud quàm Divina voluntas nobis querenda est in omnibus nostris agendis? At quomodo illam cognoscemus aut perficiemus nisi nos nostris exuamus affectibus, qui se illi opponunt & contradicunt? Quid autem animo nondum irreverenti & infrummo, ad suos illos affectus deponendos potentius, quàm si cogitet se Divinæ resistere voluntati, nec habere quod respondeat cur ita pervicaciter illi resistat, quàm hoc unum infame nolo, non placet. Velle hoc respondere? Et tamen eò adigeris, nisi pravus studeas deponendis affectibus, nam alioquin quod velit Deus, non ages: si verò id non agas quod velit Deus, hoc unum habes quod respondeas, *Nolo.* Quod certè an ita sit, & quàm sit infamè ac penitus intolerandum, vide accuratius hoc discursu quàm fortè adhuc videris.

Si non agis quod probè scis aut quod non ignoras esse agendum, quod satis facile potes, & quod omnino debes, seu quod ita debes ut

nisi agas, tùm pecces; tunc profectò nihil aliud est quod respondeas quàm illud *Nolo.* Sicut enim sunt illa tria Capita unde legitima peti potest excusatio, nempe primò ignorare quod nequeas, aut quod non tenearis scire, deinde illud non posse agere, vel denique non teneri ad agendum sic planè si neutrum horum desit, non est aliud quod excuses quàm nolle. Nam si vel unum ex tribus verè deesset, satis esset ad legitimam excusationem; Si vel ignorares, *Ego scio*, inquit Deus excusans Abimelech, quod Saram in uxorem accepisset, *Et ego scio quod simplici corde feceris, & ideo custodi vi te, ne peccares in me.* Si res supra vires esset, En regulæ juris quæ excusat: *Impossibile nulla obligatio est.* Si nullum denique debitum, ut in servanda Virginitate, quod *vult faciat*, inquit Apostolus, *non peccat, si nubat.* Id est, hoc ipso excusatur à peccato quod nullum si præceptum, nulla lex & nullum ex jure debitum. Si vero tria illa simul ita desint ut eorum neutro capite possis te excusare quò minus id egeris quod sciebas agendum, quod poteras, & quod tenebaris, planè non est quantum nec aliud prorsus quàm nolle, cur non egeris.

Petserutare quantum velis, unde quaque circumspice, investiga hinc inde si quid occurrat aliud quod responderi possit. Dices forsan esse negotia, varias esse occupationes, diversos congressus hominum, vitæ præsentis commoda vel incommoda: Dici hæc quidem possunt & similia, sed aut verè excusant aut falsò? si verè excusant, admittuntur: sin falsè, referre nolles. Ut verò agnoscat an illa verè excusent; hoc uno declaratur, an ignorantiam inducant quàm vocant invincibilem, an agendi tollant potentiam, vel à debito nos exolvant, Nam si non obstantibus quibuscunque negotiis, vel congressibus hominum, vel vitæ commodis aut incommodis, manent semper tria hæc, *scire, posse, & debere*, profectò quidquid aliud excogitaveris, nullum est quia manifestam involveret repugnantiam; deberes enim & non deberes? deberes ex hypothesi quod non sis solutus debito, non deberes autem ex illis tuis præsentis incommodis. Quod utrumque secum pugnat, ut patet, cum minime stare possit, quid restat, quàm quod asseritur si quid non agas quod scias & quod possis & debeas, non aliunde proficisci quàm quod nolis, quàm quod non placeat; *Et noluerunt attendere, & averterunt scapulam resedentem.*

II. PUNCTUM.

- S**ED si non agis quod vult Deus; aut se quod nolle Deum, hoc agis; non id agis quod probe scis esse agendum, quod facile potes. Et quod iure debes legitimo. Sive id omissione, sive, ut vocant, commissione peragatur, perinde modo est, quantum spectat ad violatum præceptum vel negativum vel positivum. Sit verbi gratia mendacium quod sis locutus, sit murmur aut detractio, sit affectus aliquis circa rem creatam inordinatus, nonne scis hoc esse vitium? An ignoras quod tu ipse toties confiteris à te commissum? Nonne statim ac culpa est perpetrata, stimulo mentis agitaris qui ut ait Apostolus,
- Rom. 2.* *offendit opus legis scriptum in corde tuo, testimonium tibi redente conscientia, Et inter se invicem cogitas. omnibus accusantibus aut etiam defendentibus. Quando abissent cetera quibus abundamus ad cognoscendam divinam legem,*
- Pf. 4.* *hoc unum sufficeret, quod ait David: Signatum super nos lumen vultus divini, & quod ait sanctus Chrysostomus, una simul cum formatione hominis implantatam esse scientiam faciendorum aut non faciendorum. Neque quid unquam particulatim ab ullo Deus exegit, quod illi prius non manifestarit, quique non posset cum Davide dicere. Notus mihi fecisti vias vitæ.*
- Hom. 8. pop. ant.* *Sic de potentia, quis negare audeat se id posse cum gratia quod Deus à se velit? Quid dicis, ait sanctus Chrysostomus, Deus iussit. Et audeo interrogare an legem custodire sit possibile? Imo impossibile non custodire. Quasi diceret, si quod horum esset impossibile, crederem id esse potius, legem non custodire quam custodire, quia tam æquum est id sentire quod possimus & debeamus servare legem, ut vix sentiri possit quomodo possimus eam non servare. Sic & sanctus Augustinus: Neque imperaret hoc Deus, ut faceremus, si impossibile esse iudicaret, ut hoc ab homine fieret. Unde restat de debito, de quo tamen nihil restat dicere cum sit omni dicto apertius, tale esse nostrum ad divinam legem & voluntatem adimplendam debitum, ut nulla pars sit necessitas ne ipsius quidem vitæ; sique hæc una inevitabilis, constans ac perpetua necessitas. DEVM NON OFFENDERE, ut sæpè ex sancto Chrysostomo iam dictum est: Non enim possumus aliquid adversus Veritatem, ait Apostolus, postquam*

de malo evitando egit, quasi diceret, tam certa est veritas, quæ nos huic obstringit debito, ut etiam si omnes homines convenissent ad illud dissolvendum, nihil agerent, nihil possent. Possunt quidem peccare, possunt Deum offendere, sed non verè possunt, stat contra illos veritas quæ semper tenebuntur non peccare, & hanc adversus veritatem nihil possunt: unde & dicitur Veritas esse in circuitu Domini, *Et veritas tua in circuitu tuo*, quasi hoc eius esset satellitium, quasi hoc munimine tegetetur, quasi hoc esset quo Deus à nullo iuste posset offendi, quia media est Veritas, quia Veritas est quod non iuste, non licite possit offendi. O Veritas Deus meus, unde ergo tot revera peccant homines & te offendunt!

III. PUNCTUM.

QUIA qua nolui elegerunt, & quæ voluino. *Is. 66.* luerunt.

Atque hæc est propositæ Veritatis conclusio, *Quod si quis non agat quod vult Deus, hoc unum infame respondeat, Nolo, non placet. Si quid enim aliud esset, quod eum legitime excusaret, vel quia Dei voluntatem ignorabat, vel quia gravior erat Dei voluntas quam ut eam posset perficere, vel denique quia nulla ei lege tenebatur, quæ cum horrenda planè sint & blasphemis similia, quæ ne quidem aures ferre possunt; nil superest nisi tetrum & ferale illud Nolo vel volo, quidquid dissimulet, quidquid assingat, quidquid causetur, Nec ratio nec sapientia nec scientia erunt apud Inferos, ait Sapiens: Quasi diceret, si quid aliud esset quod damnatos condemnasset præter perverfam ipsorum voluntatem, esset illis aliqua ratio repetendi sui juris, essent sine culpa, & immeritis luerent poenas; quod cum fingi non possit, manet indubitatum illud quod & ipsi profiteatur: In malignitate vestra consumpsimus. Sic & tritum illud sancti Bernardi, In quod deserviet ille ignis nisi in propriam voluntatem? Tolle propriam voluntatem, & inde de Rept. Domini*

Quid niteris bonam offendere viam tuam? Is. 1. Ecce ego iudicio contendam tecum, ed quod dixeris non peccavi. Si fatereris ingenue malitiam, ignoscere: si te accusares, excusares; nunc verò cum te velis excusare, hoc te ipso magis

magis accusabo; Aut certe contendamus, disceptemus simul: *Reduc me in memoriam. Et judicemur simul, narra si quid habes ut iustificeris.* O bonitatem quæ co usque velit ad peccatorem descendere, *Narra si quid habes, Quasi diceret, paratus sum audire quæcunque possis ad defensionem tui proponere, narra si quid habes, narra coram Deo, non quod vulgò iactatur: narra non ut fingas quæ non sunt, sed ut verè iustificeris, nihil exoptat vehementius, ipse ultro ingerit quod excuses si possis: Narra si quid possis. Non ignorat ille quidem quàm sint nulla omnia quæ suggeras, sed ex te audire vult, ut te ipse tuo convineat ore; neque vult alium arbitrum ac iudicem nostrum quam nos ipsos, adeo sunt infirma si quæ sunt, quæ audeamus exhibere.*

Quod si nec audeas, quod si quæ narres non habeas; habet ille quod objiciat. *Arguet te, inquit, malitia tua: Quia scilicet non vis quod volo: mera malitia est, cum nulla sit vera excusatio. Mera malitia est, cum sit directè voluntas opposita meæ bonitati. Malitia est, quæ vel ignorantiam supponit, vel quæ sciens volens peccat. Malitia est quæ cum sit solius voluntatis, voluntati bonitatem aspergit, & malignantem rebus imponit. Malitia est quæ quoties peccat, geminatur & in dies roboratur. Porro malitia tuæ est non dæmonis, non mundi, non loci, non temporis, non cujuscunque rei, non ipsas solum concupiscentiæ: sed tuæ voluntatis, sine qua nullus esset malignæ partus concupiscentiæ; nihil est verò tam tuum quàm tuæ illa malitia; nam bona quidem tua, neque sunt merè tua, neque merè bona: verùm illa malitia, & merè tua est, & merè malitia.*

Hæc est quæ te arguet *malitia tua*, licet nihil Deus tibi opponeret, licet te mundus iustificaret, licet nullam viderem fore iudicium, *Arguet te malitia tua, & a verso tua increpabit te; Arguet te inconstantia, arguet te ingratitude, arguet te arrogantiæ, stoliditatis & perfidia, ut qui deserto summo bono quæras aliud ubi tutius conquiescas? Arguet te tot eductis contra te signis, tot productis contra te testimoniis tam apertis, tam evidentibus, tam op-*

portunis & importunis, ut sicut teipsum non possis fugere, sic non possis fugere aigentem & increpantem.

Ierusalem Ierusalem! Quoties volui & nolui isti? Postrema sunt illa Domini verba quibus malevolæ animæ sicut quondam Judæis valedicit, sive ut eam magis instruat de hac veritate quòd unum hoc infame habet quod dicat, Nolui, sive ut ex illa infamia magis moveatur & resipiscat. Sunt enim ad concitandos motus omnia singularia. Ierusalem Ierusalem. Non saxa quidem non lapides nec tecta commollat, ut aiebat sanctus Hieronymus: sed si ea compellasset, erupissent ad tam suaves & amicas voces, videret nullum est pectus tam saxum quod emolliri non debeat, Quoties volui & nolui isti!

Mira quidem oppositio nostræ cum divina voluntatis: sed in illa oppositione, duo continentur quæ omnem penè superent admirationem. Primum est quoties Christus voluit, anima noluit! saltem si aliquoties! sed quoties inquit, volui; & nolui? Quod maxime de quodam particulari vitio debet intelligi. Secundum est quàm sæpè voluerit Christus, & anima toties noluerit! Numerare solus ille potest qui gratias contulit, quàm crebras & frequentes contulerit, quàm studiosè steter ad ostium, & pulset, & has voces ingeminet, *Aperi mibi foras mea, quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei guttis noctium; Et his toties vocibus anima resistit, toties vocentem repulerit, toties negaverit se consenturam, toties, uno verbo, noluerit! O portentum malitiæ! Veni peccatrix anima ut te tuis peccatis liberem, Nolo. Veni ut te meis amplissimis dicem divitiis, Nolo. Vide quis tibi loquitur, & quid loquatur: Nolo. Teipsam intueri, teipsam audi, si te modo solam velis intueri, Nolo. Sic perge cum affectu quantum diti potest de Christo quod voluit, & nolui.*

Matt. 23.

Apo. 3.
Cant. 5.

FERIA